

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 95/20
V Lucemburku dne 16. července 2020

Rozsudek ve spojených věcech C-133/19, C-136/19 a C-137/19
B. M. M., B. S., B. M a B. M. O. v. État belge

Datem, které je třeba vzít v úvahu za účelem určení, zda rodinný příslušník osoby usilující o sloučení rodiny je „nezletilým dítětem“, je datum podání žádosti o vstup a pobyt

Žaloba směřující proti rozhodnutí, kterým se zamítá žádost o sloučení rodiny nezletilého dítěte, nemůže být prohlášena za nepřijatelnou pouze z toho důvodu, že dítě dosáhlo v průběhu soudního řízení plnoletosti

V roce 2012 podal B. M. M., který má postavení uprchlíka v Belgii, žádosti o povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny jménem svých tří nezletilých dětí na belgickém velvyslanectví v Conakry (Guinea). Tyto žádosti byly zamítnuty. V roce 2013 B. M. M. podal nové podobné žádosti na belgickém velvyslanectví v Dakaru (Senegal). V roce 2014 příslušné belgické orgány tyto žádosti zamítly z důvodu, že byly založeny na podvodných a nepravdivých informacích.

Conseil du contentieux des étrangers (soud pro cizinecké spory, Belgie), jemuž byly dne 25. dubna 2014 předloženy žaloby na neplatnost těchto rozhodnutí, dne 31. ledna 2018 prohlásil tyto žaloby za nepřijatelné z důvodu neexistence právního zájmu na podání žaloby. Podle ustálené vnitrostátní judikatury totiž musí zájem na podání žaloby existovat v okamžiku podání žaloby a musí trvat po celou dobu řízení. V projednávané věci – a to i s přihlédnutím k datům narození uvedeným v těchto žádostech – mezitím všechny dotyčné děti dosáhly ke dni vydání rozhodnutí Conseil du contentieux des étrangers (soud pro cizinecké spory, Belgie) plnoletosti, a nesplňovaly již tedy podmínky stanovené v ustanoveních upravujících sloučení rodiny, která lze uplatnit na nezletilé děti.

Všechny tři dotyčné děti podaly kasační opravný prostředek ke Conseil d'État (státní rada, Belgie). Podle jejich názoru je výklad zastávaný Conseil du contentieux des étrangers (rada pro cizinecké spory) v rozporu se zásadou efektivity vyplývající z unijního práva potud, že jim brání v uplatnění práva na sloučení rodiny zaručeného příslušnou směrnicí¹, a dále porušuje právo na účinnou právní ochranu². Za těchto podmínek se Conseil d'État (státní rada) rozhodla obrátit na Soudní dvůr.

Ve svém rozsudku z dnešního dne Soudní dvůr nejprve odpověděl, že **datem, které je třeba vzít v úvahu za účelem určení, zda jde o „nezletilé dítě“, je datum podání žádosti o vstup a pobyt za účelem sloučení rodiny**, a nikoli datum, kdy příslušné orgány členského státu rozhodnou o této žádosti, případně po podání žaloby směřující proti rozhodnutí, kterým se taková žádost zamítá.

Soudní dvůr v této souvislosti připomněl, že cílem, který sleduje směrnice 2003/86, je podporovat slučování rodin a současně přiznat ochranu státním příslušníkům třetích zemí, zejména nezletilým. Kromě toho musí být ustanovení směrnice 2003/86 vykládána a uplatňována ve světle práva na respektování soukromého nebo rodinného života³, ve spojení s povinností zohlednit nejlepší zájem dítěte a s ohledem na potřebu dítěte udržovat pravidelné osobní vztahy s oběma rodiči, jak stanoví

¹ Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny (Úř. věst. 2003, L 251, s. 12; Zvl. vyd. 19/06, s. 224), článek 4.

² Článek 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).

³ Článek 7 Listiny.

Listina⁴. Soudní dvůr v této souvislosti konstatoval, že zohlednění data, kdy příslušný orgán rozhodne o žádosti o sloučení rodiny jako referenčního data pro účely posouzení věku žadatele, by nebylo v souladu ani s cíli sledovanými směrnicí 2003/86 ani s požadavky vyplývajícími z Listiny. Příslušné vnitrostátní správní a soudní orgány by tak totiž nebyly vybízeny k tomu, aby přednostně a dostatečně rychle vyřizovaly žádosti nezletilých tak, aby byla zohledněna jejich zranitelnost, a mohly by tedy jednat způsobem, který by ohrožoval práva těchto nezletilých na sloučení rodiny.

Soudní dvůr uvedl, že v projednávané věci Conseil du contentieux des étrangers (rada pro cizinecké spory) zamítla žaloby až 31. ledna 2018, tedy tři roky a devět měsíců po jejich podání, a že taková délka vyřizování sporů není podle všeho v Belgii výjimečná.

Zohlednění data, k němuž je vydáno rozhodnutí o žádosti, pro účely posouzení věku žadatele by tedy neumožnilo zaručit stejné a předvídatelné zacházení pro všechny žadatele a mohlo by vést k významným rozdílům při vyřizování žádostí o sloučení rodiny mezi členskými státy i v rámci jednoho a téhož členského státu.

Soudní dvůr zadruhé odpověděl, že **žaloba směřující proti rozhodnutí, kterým se zamítá žádost o sloučení rodiny nezletilého dítěte, nemůže být prohlášena za nepřipustnou pouze z toho důvodu, že dítě dosáhlo v průběhu soudního řízení plnoletosti.**

Vnitrostátní prostředky nápravy umožňující osobě usilující o sloučení rodiny a jejím rodinným příslušníkům uplatnit právo obrátit se na soud a napadnout rozhodnutí, kterým byla žádost o sloučení rodiny zamítnuta, musí být účinné a skutečné. Kromě toho odmítnutí žaloby pro nepřipustnost nemůže být založeno na konstatování, že dotčené osoby již nemají zájem na rozhodnutí soudu, jemuž byl předložen prostředek nápravy. Státní příslušník třetí země, jehož žádost o sloučení rodiny byla zamítnuta, může mít i po dosažení plnoletosti nadále zájem na tom, aby soud rozhodl ve věci samé, protože v některých členských státech je takové soudní rozhodnutí nezbytné k tomu, aby žadatel mohl podat žalobu na náhradu škody proti dotčenému členskému státu.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

⁴ Článek 24 odst. 2 a 3 Listiny.